

Lærerutdanningene ved USNs innspill til arbeidet med ny rammeplan for lærerutdanningene

Universitetet i Sørøst-Norge (USN) viser til at Kunnskapsdepartementet (KD) har åpnet for innspill til det pågående arbeidet med ny rammeplan for lærerutdanningene. I den sammenheng ønsker lærerutdanningene ved USN å komme med innspill knyttet til lærerutdanningsprogrammene; BLU, GLU, PPU og LUPE.

Innspillene er samlet i følgende tematikker:

- ✓ «Pedagogikk skal være et sentralt og sammenbindende fag» §11-2. Vi ønsker å gjøre KD oppmerksom på at det er bred enighet om at pedagogikk må sikres en reell, helhetlig og gjennomgående funksjon i utdanningen, men at det er delte syn på om dette best ivaretas gjennom tydeligere nasjonale presiseringer eller ved å beholde et visst institusjonelt handlingsrom.
- ✓ «Fagene skal studiepoengfestes» §11-2. Vi ønsker å gjøre KD oppmerksom på at fagene bør studiepoengfestes med nasjonale minimumsrammer for å sikre kvalitet og sammenlignbarhet, samtidig som det opprettholdes et avgrenset handlingsrom for institusjonene til å utvikle egne profiler og prioriteringer. KD kan vurdere om *Mat og helse* bør likestilles med de andre fagene for å samsvare med de foreslåtte kjernekompetansene i utkast til ny rammeplan.
- ✓ «Fagene skal inngå i emner som belyser profesjonsrettede tematikker. Utdanningsinstitusjonene må ha lokale strukturer som sikrer tverrfaglige samarbeid og sammenheng i utdanningen» §11-2. Vi ønsker å gjøre KD oppmerksom på behovet for en balanse mellom tydelige nasjonale rammer og lokalt handlingsrom, slik at profesjonsretting og tverrfaglig samarbeid sikres, samtidig som man unngår for store forskjeller mellom utdanningene og utfordringer med overflytting og innpassing.
- ✓ Vi registrerer at forslaget til ny rammeplan legger seg langt borte fra læringsutbyttebeskrivelsene som programmene for lærerutdanningene må benytte seg av, jfr. nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk. Vi ser at det kan være utfordrende å sikre en god oversettelse fra kjernekompetanser til læringsutbyttebeskrivelser.
- ✓ Arbeidsgruppen for praktiske og estetiske fag har anbefalt eget underkapittel i rammeplanen for femårig integrert masterutdanning i praktiske og estetiske fag. Dette støtter vi, da det gir mulighet for å ivareta dybdekompetanse i disse fagene. Behovet er tydelig formulert i Meld. St. 34 og Regjeringens strategi Skaperglede, engasjement og utforskertrang fra 2019.
- ✓ Arbeidsgruppen for praktiske og estetiske fag har anbefalt å vurdere om minst ett praktisk og estetisk fag skal være obligatorisk for alle lærerstudenter uansett konteksten de utdannes til. Dette støttes, først og fremst rettet mot barnehage og grunnskolelærerutdanning. Et stort antall

lærere i disse fagene er ufaglærte, jfr. SSB 2021-22. Innføring av ett obligatoriske praktisk estetisk fag vil kunne motvirke den negative trenden og bidra til høyere status for fagene i skolen.

- ✓ Flere av underkapitlene har ulike formuleringer knyttet til de særegne kjernekompetansene. Eksempelvis fremheves det «estetiske» i kjernekompetansene for trinn 1-4 og trinn 5-7, men ikke for trinn 8-10. Skole-hjem samarbeid mangler i trinn 5-7, men er til stede i trinn 1-4 og trinn 8-10. Her etterlyser vi en samordning og en bedre helhet i underkapitlene.
- ✓ Det bør vurderes om det skal stilles krav til fagforydning i syklus I (antall studiepoeng i fagene) for å sikre det faglige nivået i utdanningen for trinn 1-4, 5-7 og 8-10. Vi oppfordrer KD til å stille spørsmål om dette i høringen som kommer i september.
- ✓ I nåværende rammeplan heter pedagogikkfaget «Pedagogikk og elevkunnskap» (PEL), men i forslag til ny rammeplan benyttes «profesjonsrettet pedagogikk». Overgangen har skapt en del usikkerhet om innholdet i faget. Vi ber om at KD tydeliggjør intensjonene ved denne overgangen.
- ✓ Det bør vurderes hvorvidt det er krav om kompetanse i norsk og matematikk (basisfagene) for flere av trinnene. Forslaget som nå foreligger, beskriver norsk og matematikk obligatorisk bare i trinn 1-4. Mulig bør norsk og/eller matematikk vurderes som obligatorisk også for trinn 5-7, eventuelt 8-10. Vi oppfordrer KD til å stille spørsmål om dette i høringen som kommer i september.
- ✓ Det endrede antall dager til praksis i enkelte av lærerutdanningsprogrammene kan gi ulike eller eventuelt dårligere forutsetninger for samarbeid på tvers av programmer (underkapitler). Vi ber om at KD vurderer praksisformuleringene før forslaget sendes på høring i september.
- ✓ Handlingsrommet for praksis er snevret inn i noen utdanninger. Det gjelder blant annet PPU. Vi ber om en litt mer åpen formulering knyttet til praksisarenaer som kan benyttes i lærerutdanningene.
- ✓ Med bakgrunn i et tydelig ønske om styrket partnerskap ønsker vi at KD vurderer eventuelle økonomiske insentiver til arbeidet som kan bidra til dette at partnerskapene når sitt potensiale.

